

សន្លឹកព័ត៌មានស្តីពីថ្នាំវ៉ាក់សាំង

ថ្នាំវ៉ាក់សាំងជំងឺស្វិតដៃជើង៖ តើលោកអ្នកត្រូវដឹងអ្វីខ្លះ

Many Vaccine Information Statements are available in Khmer and other languages. See www.immunize.org/vis

សេចក្តីផ្តើមការណែនាំនេះមានអំពីថ្នាំវ៉ាក់សាំងជាច្រើនគឺអាចក្លាយជាភាសាខ្មែរ និងភាសាផ្សេងទៀត។
ចូលមើល www.immunize.org/vis

1. ហេតុអ្វីត្រូវចាក់ថ្នាំវ៉ាក់សាំង?

ថ្នាំវ៉ាក់សាំងជំងឺស្វិតដៃជើង អាចការពារ ជំងឺស្វិតដៃជើង។

ជំងឺស្វិតដៃជើង (ឬ poliomyelitis) គឺជាជំងឺពិការ និងគំរាមកំហែងដល់អាយុជីវិតដែលបង្កឡើងដោយមេរោគប៉ូលីយ៉ូ ដែលអាចឆ្លងដល់ខ្លួន ឆ្លងឱ្យអ្នកដទៃ ឬបង្កឱ្យមនុស្សដែលនាំឱ្យខូច។

មនុស្សភាគច្រើន ដែលឆ្លងមេរោគជំងឺស្វិតដៃជើង ពុំមានរោគសញ្ញាទេ ហើយមនុស្សជាច្រើននាក់ជាសះស្បើយឡើងវិញ ដោយគ្មានកើតរោគផ្សេងឡើយ។ មនុស្សមួយចំនួនមានអាការៈឈឺចាប់ក្បាល ក្តៅខ្លួន អស់កម្លាំង ដឹងឆោង ឈឺក្បាល ឬឈឺពោះ។

មនុស្សមួយក្រុមតូចមានរោគសញ្ញាធ្ងន់ធ្ងរជាង ដែលអាចប៉ះពាល់ដល់ខួរក្បាល និងខ្នង។

- Paresthesia (អារម្មណ៍ហាក់មានមូលចាក់នៅក្នុងជើង)
- ស្រោមខួរក្បាល និងខ្នង (ការឆ្លងរោគស្រោមខួរ និង/ឬខួរក្បាល) ឬ
- ខ្លួន (ផ្នែកនៃរាងកាយមិនអាចផ្លាស់ទី) ឬភាពទន់ខ្សោយនៅក្នុងជើង ឬអវយវៈទាំងពីរ។

ខ្លួនគឺជា រោគសញ្ញាធ្ងន់ធ្ងរបំផុតដែលទាក់ទងជាមួយជំងឺស្វិតដៃជើង ព្រោះវាអាចនាំឱ្យមានពិការភាពជាអចិន្ត្រៃយ៍ និងអាចស្លាប់បាន។

ភាពប្រសើរឡើងនៃការខ្លួនអវយវៈអាចកើតមានឡើង ប៉ុន្តែចំពោះមនុស្សមួយចំនួន ការឈឺចាប់សាច់ដុំ និងភាពទន់ខ្សោយអាចរីករាលដាលពី 15 ទៅ 40 ឆ្នាំក្រោយ។ អាការៈនេះត្រូវបានគេហៅថា “រោគសញ្ញាក្រោយជំងឺស្វិតដៃជើង”។

ជំងឺស្វិតដៃជើងត្រូវបានលុបបំបាត់ពីសហរដ្ឋអាមេរិក ប៉ុន្តែវានៅតែកើតមាននៅតំបន់ផ្សេងទៀតនៃពិភពលោក។ មធ្យោបាយដ៏ល្អបំផុតដើម្បីការពារខ្លួនអ្នក និងធ្វើឱ្យសហរដ្ឋអាមេរិកគ្មាន ជំងឺស្វិតដៃជើង គឺត្រូវរក្សាភាពស្អាតខ្ពស់ (ការការពារ) នៅក្នុងចំនួនប្រជាជន និងប្រឆាំងនឹងជំងឺស្វិតដៃជើងតាមរយៈការចាក់វ៉ាក់សាំង។

2. ថ្នាំវ៉ាក់សាំងជំងឺស្វិតដៃជើង

កុមារ ជាធម្មតាគួរចាក់វ៉ាក់សាំងជំងឺស្វិតដៃជើង ចំនួន 4 ដងនៅអាយុ 2 ខែ 4 ខែ 6-18 ខែ និង 4-6 ឆ្នាំ។

មនុស្សពេញវ័យភាគច្រើនមិនត្រូវការថ្នាំវ៉ាក់សាំងជំងឺស្វិតដៃជើងទេ ព្រោះពួកគេបានទទួលថ្នាំវ៉ាក់សាំងជំងឺស្វិតដៃជើង ដំបូងហើយ ពេលនៅជាកុមារ។ មនុស្សពេញវ័យមួយចំនួន មានហានិភ័យខ្ពស់ ហើយគួរពិចារណាទទួលថ្នាំវ៉ាក់សាំងជំងឺស្វិតដៃជើងនេះ ក្នុងនោះ រួមបញ្ចូល៖

- មនុស្សដែលធ្វើដំណើរទៅកាន់តំបន់ណាមួយនៅលើពិភពលោក
- បុគ្គលិកនៃមន្ទីរពិសោធន៍ ដែលប្រហែលធ្វើពិសោធន៍លើមេរោគជំងឺស្វិតដៃជើង
- បុគ្គលិកថែទាំសុខភាព ដែលព្យាបាលអ្នកជំងឺដែលអាចមានមេរោគជំងឺស្វិតដៃជើង
- អ្នកដែលមិនបានទទួលថ្នាំវ៉ាក់សាំងដែលកូនរបស់ពួកគេនឹងទទួលថ្នាំវ៉ាក់សាំងជំងឺស្វិតដៃជើង (ឧទាហរណ៍ កូនចិញ្ចឹមអន្តរជាតិ ឬជនភៀសខ្លួន)

វ៉ាក់សាំងការពារជំងឺស្វិតដៃជើង អាចត្រូវបានផ្តល់ជាវ៉ាក់សាំងដាច់តែឯង ឬជាផ្នែកនៃវ៉ាក់សាំងរួមបញ្ចូលគ្នា (ប្រភេទវ៉ាក់សាំងដែលរួមបញ្ចូលគ្នានូវ វ៉ាក់សាំងច្រើនជាងមួយរួមគ្នាទៅក្នុងការចាក់វ៉ាក់សាំងម្តង)។

ថ្នាំវ៉ាក់សាំងជំងឺស្វិតដៃជើងអាចចាក់ឱ្យក្នុងពេលដំណាលគ្នានឹងថ្នាំវ៉ាក់សាំងដទៃទៀត។

3. និយាយជាមួយអ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពរបស់អ្នក

ប្រាប់អ្នកផ្តល់វ៉ាក់សាំងរបស់អ្នក ប្រសិនបើ បុគ្គលនោះទទួលវ៉ាក់សាំង៖

- មាន ប្រតិកម្មអាលែហ្ស៊ី បន្ទាប់ពីការចាក់ថ្នាំបង្ការជំងឺស្វិតដៃជើងពីមុន ឬមាន អាឡែស៊ី ធ្ងន់ធ្ងរ និងគំរាមកំហែងដល់អាយុជីវិត

ក្នុងករណីខ្លះ អ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពរបស់អ្នកអាចសម្រេចចិត្តពិនិត្យ ពេលការចាក់វ៉ាក់សាំងការពារជំងឺស្វិតដៃជើង រហូតដល់ការណាត់ជួបនាពេលខាងមុខ។

អ្នកដែលមានជំងឺស្រាល ដូចជាជំងឺផ្លាសាយ អាចទទួលថ្នាំបង្ការនេះបាន។ អ្នកដែលមានជំងឺផ្លូវចិត្ត ឬផ្លូវចិត្ត គួររង់ចាំ រហូតដល់ពួកគេជាសះស្បើយសិន មុនពេលទទួលថ្នាំវ៉ាក់សាំងជំងឺស្វិតដៃជើង។

U.S. Department of Health and Human Services
Centers for Disease Control and Prevention

មិនត្រូវបានគេដឹងថា ប្រើប្រាស់ ហានិភ័យនៃវ៉ាក់សាំងនេះចំពោះអ្នកមានផ្ទៃពោះ ឬបំបៅដោះកូននោះទេ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ វ៉ាក់សាំងការពារជំងឺស្ទីតដេជើងអាចត្រូវបានផ្តល់ឱ្យ ប្រសិនបើ អ្នកមានផ្ទៃពោះមានហានិភ័យខ្ពស់ក្នុងការឆ្លងមេរោគ ហើយត្រូវការការការពារជាបន្ទាន់។

អ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពរបស់លោកអ្នកអាចផ្តល់ព័ត៌មានបន្ថែមដល់លោកអ្នកបាន។

4. ហានិភ័យនៃប្រតិកម្មថ្នាំវ៉ាក់សាំង

- កន្លែងឈើដែលមានអាក្រក់ ហើយ ម ឬឈើ ចាប់នៅកន្លែងចាក់ថ្នាំអាចកើតឡើង បន្ទាប់ពីចាក់វ៉ាក់សាំងជំងឺស្ទីតដេជើង។

ពេលខ្លះ មនុស្សស្លាប់ បន្ទាប់ពីដំណើរការវេជ្ជសាស្ត្ររួមទាំងការចាក់ថ្នាំវ៉ាក់សាំង។ សូមប្រាប់អ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពរបស់លោកអ្នក ប្រសិនបើលោកអ្នករំលឹក ឬចក្ខុញឃើញស្លាប់ ឬឬស្លាប់ឡើងហើយក្នុងត្រចៀក។

ដូចថ្នាំផ្សេងទៀតដែរ ថ្នាំវ៉ាក់សាំងក្រសិនី បង្កប្រតិកម្មអាលែហ្ស៊ី ធ្ងន់ធ្ងរ ឬរូបសម្បត្តិផ្សេងទៀត ឬការបាត់បង់ជីវិត។

5. ចុះបើមានបញ្ហាធ្ងន់ធ្ងរឬ?

ប្រតិកម្មអាលែហ្ស៊ី អាចកើតឡើងបន្ទាប់ពីអ្នកទទួលថ្នាំបង្ការ ចាកចេញពីគ្លីនិក។ ប្រសិនបើអ្នកឃើញសញ្ញានៃប្រតិកម្មធ្ងន់ធ្ងរ (កន្ទួលក្រហម ហើមមុខ និងបំពង់ក ពិបាកដកដង្ហើម បេះដូងលោតញាប់ រំលឹម ឬខ្សោយ) សូមទូរស័ព្ទទៅ 9-1-1 ហើយនាំអ្នកជំងឺទៅមន្ទីរពេទ្យដែលនៅជិតបំផុត។

សម្រាប់សញ្ញាផ្សេងទៀតដែលទាក់ទងនឹងអ្នក សូមទូរស័ព្ទទៅអ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពរបស់អ្នក។

ប្រតិកម្មទៅប្រព័ន្ធរាយការណ៍ផលអាក្រក់នៃថ្នាំវ៉ាក់សាំងគួរតែត្រូវបានរាយការណ៍ទៅ Vaccine Adverse Event Reporting System (VAERS)។ អ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពរបស់អ្នកជាធម្មតា នឹងដាក់របាយការណ៍នេះ ឬអ្នកអាចធ្វើវាដោយខ្លួនឯងបាន។ សូមចូលទៅគេហទំព័រប្រព័ន្ធរាយការណ៍ផលអាក្រក់នៃថ្នាំវ៉ាក់សាំង (VAERS) www.vaers.hhs.gov ឬទូរស័ព្ទទៅលេខ 1-800-822-7967។ ប្រព័ន្ធរាយការណ៍ផលអាក្រក់នៃថ្នាំ (VAERS) សម្រាប់តែការរាយការណ៍ប៉ុណ្ណោះ។ បុគ្គលិករបស់ប្រព័ន្ធរាយការណ៍ផលអាក្រក់នៃថ្នាំ (VAERS) មិនផ្តល់ជំនួយអំពីវេជ្ជសាស្ត្រទេ។

6. កម្មវិធីជាតិបង់សំណងរបួសដោយសារថ្នាំវ៉ាក់សាំង

National Vaccine Injury Compensation Program (កម្មវិធីជាតិបង់សំណងរបួសដោយសារថ្នាំវ៉ាក់សាំង (VICP)) គឺជាកម្មវិធីរបស់រដ្ឋសហព័ន្ធ ដែលបានបង្កើតឡើងដើម្បីបង់សំណងអ្នកទាំងឡាយដែលអាចរងរបួសដោយសារតែថ្នាំវ៉ាក់សាំងមួយចំនួន។ ការទាមទារទាក់ទងនឹងរបួស ឬការស្លាប់ដោយសារការទទួលថ្នាំបង្ការ មានពេលវេលាកំណត់សម្រាប់ការដាក់ឯកសារ ដែលអាចមានរយៈពេលខ្លី ត្រឹមពីរឆ្នាំ។ សូមចូលទៅគេហទំព័រកម្មវិធីជាតិបង់សំណងរបួសដោយសារថ្នាំវ៉ាក់សាំង (VICP) www.hrsa.gov/vaccinecompensation ឬទូរស័ព្ទទៅលេខ 1-800-338-2382 ដើម្បីសិក្សាអំពីកម្មវិធីនិងការដាក់ពាក្យទាមទារ។

7. តើខ្ញុំអាចសិក្សាបន្ថែមទៀតដោយរបៀបណា?

- សូមសួរអ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពរបស់លោកអ្នក។
- សូមទូរស័ព្ទទៅក្រសួងសុខាភិបាលរដ្ឋ ឬនៅមូលដ្ឋានរបស់លោកអ្នក។
- សូមចូលទៅ Food and Drug Administration (គេហទំព័ររដ្ឋបាលអាហារនិងឱសថ (FDA)) ដើម្បីទទួលបានកញ្ចប់សេវាកម្មថ្នាំបង្ការ និងព័ត៌មានបន្ថែម www.fda.gov/vaccines-blood-biologics/vaccines។
- Centers for Disease Control and Prevention (សូមទាក់ទងមជ្ឈមណ្ឌលទប់ស្កាត់ និងបង្ការជំងឺ (CDC))៖
 - សូមទូរស័ព្ទទៅលេខ 1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO) ឬ
 - ចូលមើលគេហទំព័ររបស់ CDC នៅ www.cdc.gov/vaccines។